

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-03-10
Besvaras senast
2021-03-17 kl. 12.00

Till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2020/21:2134 Certifieringssystemet för arbetskraftsinvandring

Den 2 februari 2021 presenterade Utredningen om arbetskraftsinvandring sitt delbetänkande *Ett förbättrat system för arbetskraftsinvandring* (SOU 2021:5). Medan utredningen pågår fortsätter utnyttjandet på arbetsmarknaden. Sveriges Ingenjörer beskriver i en ny rapport hur ingenjörer som kommer till Sverige för att arbeta ofta är helt utan skydd och i stark beroendeställning till sin arbetsgivare. År 2019 kom nära 7 000 migranter i ingenjörs- och datayrken. Nästan alla kom genom det certifieringssystem som Migrationsverket skapat. Systemet innebär att företag kan certifiera sig som godkänd arbetsgivare och därmed garanteras en snabbare handläggning. För kompletta ansökningar lovar Migrationsverket en handläggningstid på max tio arbetsdagar, att jämföra med andra arbetsgivare som kan behöva vänta i upp till fem månader.

Detta snabbspår för handläggning har resulterat i att ansökningar inte behandlas likvärdigt. Ansökningarna från certifierade företag kontrolleras inte. Myndigheten litar på att företagen gör dessa kontroller själva. Något de sällan gör, enligt rapporten. Certifieringssystemet har dessutom skapat en marknad där företag som är certifierade kan tjäna pengar på att förmedla arbetstillstånd. Det finns företag som till och med har det som sin kärnverksamhet. Eftersom det anställningserbjudande som arbetstillståndet baseras på inte är bindande är det omöjligt för facket att få insyn i hur villkoren för arbetstagaren ser ut. Med nuvarande regelverk är det dessutom den anställde som straffas om arbetsgivaren har brutit mot avtalet och exempelvis betalat för låg lön eller gett för lite semester. Flera av de företag som är intervjuade i rapporten berättar exempelvis att arbetskraftsmigranterna skickas hem om de blir sjuka i mer än 15 dagar eftersom de inte omfattas av svensk sjukförsäkring.

Vänsterpartiet anser att anställningserbjudandet bör vara bindande och att arbetskraftsinvandrare ska kunna anmäla missförhållanden utan att straffas. Delbetänkandet *Ett förbättrat system för arbetskraftsinvandring* löser inte dessa problem. Utredningen om arbetskraftsinvandring kommer sannolikt inte heller att göra det i sitt slutbetänkande.

Mot denna bakgrund vill jag fråga justitie- och migrationsminister Morgan Johansson:

Avser ministern att ta några initiativ för att stävja missbruket inom certifieringssystemet för arbetskraftsinvandrare?

.....

Christina Høj Larsen (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander